
Debatten om forfald af ansvarlig lånekapital

Der forfalder ansvarlig lånekapital i danske banker i 2012 og 2013 for i alt ca. 20 mia.kr. Allerede i 2009 og 2010 skærpes rentebetalingen, og muligheden for at medregne denne kapital i basiskapitalen påbegyndes nedtrappet.

Ansvarlig lånekapital, der opfylder en række betingelser angivet i lov om finansiel virksomhed, kan inden for visse grænser medregnes i bankernes basiskapital.

Muligheden for at medregne den ansvarlige lånekapital aftrappes gradvist til nul fra det tidspunkt, hvor der er 3 år til lånets forfald. Ifølge lov om finansiel virksomhed, § 136, stk. 4, reduceres muligheden for at medregne den ansvarlige lånekapital i basiskapitalen med 25 pct. af den udstedte kapital, når der er mindre end 3 år og mere end eller 2 år til forfald, 50 pct. af den udstedte kapital, når der er mindre end 2 år og mere end eller 1 år til forfald, og 75 pct. af den udstedte kapital, når der er mindre end 1 år til forfald.

Ansvarlig lånekapital i banker er typisk lån, hvor renten stiger, når der er 3 år til forfald. Markedspraksis har hidtil været, at et ansvarligt lån med Finanstilsynets tilladelse indfries på rentestigningstidspunktet, som falder sammen med det tidspunkt, hvor lånet ikke længere kan tælle fuldt med i basiskapitalen. Det ansvarlige lån refinansieres ofte med et nyt ansvarligt lån, som kan tælle fuldt ud med i opgørelsen af basiskapitalen.

Lånets forfaldstidspunkt indebærer en kontraktmæssig mulighed for at undlade at indfri lånet på rentestigningstidspunktet mod at betale den højere rente. Markedspraksis har imidlertid betydet, at investorer i ansvarlig lånekapital forventer at blive indfriet på rentestigningstidspunktet. Det er hidtil blevet betragtet som et krisetegn i markedet, hvis en bank skulle vælge at undlade at indfri et ansvarligt lån på rentestigningstidspunktet.

En stor europæisk bank har i december 2008 som den - så vidt det vides - eneste europæiske bank undladt at indfri et efterstillet lån på rentestig-

ningstidspunktet. Der er endnu ikke tegn på, at markedspraksis vil ændres som følge heraf.

Skulle der alligevel være danske banker, der vælger at beholde den ansvarlige kapital og acceptere den højere rente, vil mere end halvdelen af den pågældende ansvarlige kapital ikke kunne tælle med i opgørelsen af basiskapital fra 2011 som følge af aftrapningen i lov om finansiel virksomhed.

Sammenfattende er det Nationalbankens opfattelse, at danske banker efter hidtidig markedspraksis har et refinansieringsbehov vedrørende den ansvarlige lånekapital på 20 mia.kr. allerede i 2009 og 2010.